Obrestne mere

Finska

1 Ali so „zakonske obresti“ v državi članici določene? Če da, kako so „zakonske obresti“ opredeljene v tej državi članici?

„Zakonske obresti“ v finski zakonodaji pomenijo obrestno mero, ki se uporablja za neporavnani dolg pred datumom zapadlosti, in zamudne obresti za zamude pri plačilu. Določbe o obeh vrstah zakonskih obresti vsebuje zakon o obrestih (*Korkolaki*, 633/1982). Obveznost plačila obresti ali zamudnih obresti za zamude pri plačilu se določi v skladu z zakonom o obrestih, če ne izhaja drugače iz obveznosti dolžnika ali poslovne prakse ali če ni z zakonom drugače določeno (zakon o obrestih, člen 2(1)).

2 Če da, kakšen je znesek/obrestna mera in kaj je pravna podlaga zanj(-o)? Če so določene različne obrestne mere zakonskih obresti, v katerih okoliščinah in pod katerimi pogoji veljajo?

Obresti na dolgove: Dolžnik ni zavezan plačati obresti za obdobje pred datumom zapadlosti dolga (zakon o obrestih, člen 3(1)). Vendar se je mogoče dogovoriti, da je obresti treba plačati. Če je bila obveznost plačila obresti dogovorjena brez določitve obrestne mere, mora dolžnik plačati letne obresti v skladu z referenčno obrestno mero iz člena 12 zakona o obrestih (zakon o obrestih, člen 3(2)).

Zakon o varstvu potrošnikov (*Kuluttajansuojalaki*, 38/1978) vsebuje določbe o zakonskih obrestih za potrošniške dolžnike, zlasti v zvezi s finančnimi dolgovi na podlagi potrošniških kreditov.

V skladu s spremembo zakona, ki je začela veljati 1. septembra 2019, posojilna obrestna mera za kredit potrošniškega dolžnika ne sme presegati 20 % (člen 17 a poglavja 7 zakona o varstvu potrošnikov). Ta določba se z nekaterimi izjemami uporablja za kreditne pogodbe, sklenjene od 1. septembra 2019. Pred začetkom veljavnosti navedene določbe septembra 2019 je bila najvišja obrestna mera določena z vezavo na letno obrestno mero kredita (referenčna obrestna mera, povečana za 50 odstotnih točk v skladu s členom 12 zakona o obrestih), vendar so bila med drugim izključena posojila v višini najmanj 2 000 EUR.

Zaradi koronavirusa je bil spremenjen tudi zakon o varstvu potrošnikov, in sicer je bila najvišja obrestna mera za nekatere oblike potrošniških kreditov začasno izračunana na 10 % (člen 17 c poglavja 7 zakona o varstvu potrošnikov). Ta določba velja od 1. julija 2020 do 30. septembra 2020.

Zgoraj navedene obrestne mere se lahko uporabljajo vzporedno, kar je odvisno od dejavnikov, kot so vrsta kredita (pavšalni ali odprti) in kdaj je bil kredit odobren ali datum črpanja odprtega kredita.

Obresti za zamude pri plačilih: Za pogodbe, ki spadajo na področje uporabe zakona o plačilnih pogojih za poslovne pogodbe (*Laki kaupallisten sopimusten maksuehdoista*, 30/2013), je zakonska obrestna mera za zamude pri plačilu za osem odstotnih točk višja od referenčne obrestne mere, ki velja v zadevnem trenutku (zakon o obrestih, člen 4 a(1)), tj. trenutno obrestna mera znaša 8,0 % (stanje za jesen 2020). Za druge pogodbe je zakonska obrestna mera za zamude pri plačilu za sedem odstotnih točk višja od referenčne obrestne mere, ki velja v tistem trenutku (zakon o obrestih, člen 4), tj. trenutno je stopnja 7,0 % (stanje za jesen 2020).

Kar zadeva potrošniški dolg, so določbe zakona o obrestih glede zamudnih obresti za zamude pri plačilu kogentne in se ni mogoče dogovoriti o višji obrestni meri za zamude pri plačilu (zakon o obrestih, člen 2(2)). Vendar je treba opozoriti, da se, če so obresti za zamude pri plačilih nižje od obresti, ki se plačajo za dolg za obdobje pred datumom zapadlosti, obresti za zamude pri plačilih plačajo na enaki osnovi kot pred datumom zapadlosti. Če pa se dolžnikova obveznost nanaša na potrošniško kreditno pogodbo, se obresti za zamudo pri plačilu plačajo na enaki osnovi kot pred datumom zapadlosti za obdobje največ 180 dni od datuma, ko je dolg v celoti zapadel. Če je pred iztekom tega roka izdana sodba sodišča o dolgu, je treba obresti plačati na enaki osnovi kot pred datumom zapadlosti iz sodbe (člen 4(2) zakona o obrestih).

Pri dolgovih, ki niso potrošniški, se je mogoče dogovoriti o obrestni meri za zamude pri plačilu. Vendar se v pogodbah, ki spadajo na področje uporabe zakona o plačilnih pogojih za poslovne pogodbe, ni mogoče dogovoriti, da upnik nima pravice zaračunati zamudnih obresti za zamude pri plačilu, in če je dolžnik naročnik, se ni mogoče dogovoriti o nižji obrestni meri za zamude pri plačilu od tiste, ki je določena v skladu s členom 4 a(1) zakona o obrestih (zakon o plačilnih pogojih za poslovne pogodbe, *Laki kaupallisten sopimusten maksuehdoista*, člen 8). Pri plačilih, ki spadajo na področje uporabe zakona o plačilnih pogojih za poslovne pogodbe, se obresti za zamudo pri plačilu prav tako plačajo na enaki osnovi kot pred datumom zapadlosti, če so zamudne obresti nižje od obresti, ki se plačajo na dolg za obdobje pred datumom zapadlosti (člen 4 a(2) zakona o obrestih).

3 Ali so po potrebi na voljo dodatne informacije o izračunavanju zakonskih obresti?

Referenčna obrestna mera iz zakona o obrestih je obrestna mera, ki jo uporablja Evropska centralna banka za zadnje operacije glavnega refinanciranja, opravljene pred prvim koledarskim dnem zadevnega polletja, zaokrožena na najbližjo polovico odstotne točke (zakon o obrestih, člen 12).

4 Ali je na voljo brezplačen spletni dostop do zgoraj navedene pravne podlage?

Neuradni angleški prevod **zakona o obrestih**: https://finlex.fi/en/laki/kaannokset/1982/en19820633_20130032.pdf

Finska in švedska različica zakona: https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1982/19820633

Finska in švedska različica **zakona o plačilnih pogojih za poslovne pogodbe**: https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2013/20130030

Finska in švedska različica **zakona o varstvu potrošnikov**: https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780038

Zadnja posodobitev: 10/05/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.